

ind paa, nu ikke være mulig. Den var kun mulig, fordi det store, jævne Folk stod ganske uden Organisation, uden social og politisk Interesse. Som nævnt af det ærede Medlem fra Esbjerg (Bluhme) var der Mænd, der saa klart paa Situationen, Mænd som Andræ, Tscherning, Geert Winther og flere andre, men de havde ingen Tilslutning ude i Folket. Det var i Virkeligheden kun Overklasserne, de akademisk uddannede, Godsejerne, de store Haandværksmestre, Fabrikanterne, Proprietærene, Gaardejerne, som havde Interesse for Politik. Under dem fandt man kun rent sporadisk nogen politisk og social Interesse. Og de nævnte Mænd fandt ikke hos Overklasserne noget Rygstød for deres klare Syn paa Danmarks Stilling til Udlandet, saadan som det havde været at ønske. Som sagt, en Følelse af Harme og Sorg melder sig hos en, naar man kommer ned paa den anden Side af Grænsen og ser disse danske Egne og taler med disse Mænd og Kvinder, der omfatte det danske Sprog og alt, hvad der af smukt og godt hører den danske Nation til, med en Ærbødighed, som mange Gange fattes herhjemme.

Men der er dog et Haab — og det blev udtrykt af det ærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen), der talte forleden som Ordfører for Regeringspartiet — om, at den Ulykke, som Overklasserne førte over os før og under 1864, kan blive gjort god igen derved, at det tyske Folk i Højmod og Retsind tilbagegiver Danmark den Landsdel, som nationalt med Rette tilhører det. Dette Haab bygges ikke paa Sand, men paa Klippegrund. Der er under Behandlingen af denne Sag fra forskellig Side sagt, at vi Socialdemokrater ere Fantaster. Man har betegnet vort Forslag som Fantasteri, men man kunde langt snarere betegne adskillige af de Herrer til Højre og til Venstre som Fantaster, naar de tro, at det er muligt ikke alene at konstatere og værne vor Neutralitet, men forsvare den. Det er derimod ikke Fantasteri at bygge paa de levende Folkeværn, der rejse sig trindt om i Landene.

I de mange Aar siden 1864, da vi havde Krig med Tyskland og Østerrig, og siden 1870, da der var Krig mellem Frankrig og Tyskland, er der blandt Underklasserne opstaaet en Nationalfølelse, som ikke var der før, en Respekt og en Agtelse for de nationale Værdier, der ikke tidligere fandtes i disse Befolkningslag. Jeg behøver blot at pege paa, hvad der

er foregaaet i den seneste Tid nede i Østerrig. Den østerrigske Regering har, understøttet af den østerrig-ungarske Overklasse, annekteret Bosnien og Herzegowina, Landsdele, som Østerrig ikke har nogen national Ret til. Et Medlem af Redaktionen af et af de herværende Højreblade, en Mand, der har beskæftiget sig meget med disse Forhold og søgt at trænge til Bunds deri ved Rejser og Studier i de paagældende Egne, har i sit Blad, „Nationaltidende“ skrevet en Række Artikler om Nationalitetskampene i Bosnien og Herzegowina, og han gør opmærksom paa, hvilken Nationalitetsundertrykkelse der finder Sted fra Østerrigs Side overfor disse Lande. Hvem er det, der staaer for denne Nationalitetsundertrykkelse, og hvem er det, der staaer for Nationalitetsundertrykkelsen i Nordslesvig? Det er den Overklasse, der i de paagældende Lande betegner sig som national og patriotisk, og som smæder Socialdemokraterne som Landsforrædere og Folk, der ikke have Respekt for Nationalitet og Kultur. Det er betegnende, at det østerrigske Socialdemokrati, de 90 Mand, der ere indvalgte i det østerrigske . . .

Formanden: Jeg vil henstille til det ærede Medlem at undlade at opkaste sig til Dommer over de udenlandske Magters indre Forhold.

Sabroe: Jeg vil henstille til den højtærede Formand, om jeg ikke maatte blive fri for at tale mere nu og fortsætte i Aften. Den højtærede Formand har saa mange Gange vist mig saa megen Velville, at jeg gør Regning derpaa ogsaa denne Gang.

Formanden: Jeg maa anmode det ærede Medlem under alle Omstændigheder om at betænke, at det er Spørgsmaalet om Danmarks Forsvar, der foreligger.

Sabroe: Ja, det er stadig i min Tanke.

I det tyske Socialdemokrati eje de Danske i Sønderjylland en god Forbunds-fælle i deres Kamp for at bevare deres Sprog og Nationalitet, og det Haab, som det ærede Medlem fra Ringkøbing gav Udtryk ved sin Udtalelse om, at man maatte bygge paa Retsindet og Højmodet hos det tyske Folk, kan kun forstaas saaledes, at ogsaa det ærede Medlem haaber paa det tyske Socialdemokratis Vækst gennem Aarene. Det er kun ved det